USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **V. K.,** zastoupená Mgr. Pavlem Štanglem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 4. 2021, čj. OAM-105/ZA-ZA11-ZA10-2021, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2021, čj. 13 Az 14/2021-29,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím dospěl k závěru, že žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná [ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu] a řízení zastavil [podle § 25 písm. i) zákona o azylu]. Žalobkyně totiž o udělení mezinárodní ochrany požádala opakovaně (její první žádost žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 9. 2. 2017, čj. OAM-981/ZA-ZA11-ZA04-2016), aniž by uvedla nové skutečnosti. V opakované žádosti uvedla naprosto stejné motivy svého odchodu ze země původu a důvody, proč se do ní nechce vrátit. Těmi se však žalovaný zabýval již v předchozím řízení.

[2] Rozhodnutí žalovaného žalobkyně napadla u Městského soudu v Praze. Namítala zejména, že žalovaný nedostatečně posoudil jednotlivé důvody pro udělení mezinárodní ochrany (zejména pro udělení doplňkové ochrany anebo humanitárního azylu) a nedostatečně zjistil skutkový stav, resp. jej nesprávně aplikoval na posuzovaný případ. Žalovaný ve věci nevycházel z dostatečně přesných a aktuálních informací a neprovedl jí předložené důkazy, přestože na ní v rozporu s judikaturou správních soudů přenesl důkazní břemeno. Zároveň žalobkyně zpochybnila přezkoumatelnost rozhodnutí, neboť žalovaný nijak nereagoval na otázku újmy, která jí v zemi původu hrozí.

[3] Městský soud žalobu výše uvedeným rozsudkem zamítl. Stěžovatelku upozornil na povahu napadeného rozhodnutí, jímž žalovaný zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany pro nepřípustnost opakované žádosti. Zdůraznil, že v takovém případě žalovaný neprovádí meritorní přezkum důvodů pro udělení kterékoliv formy mezinárodní ochrany, ale pouze posuzuje, zdali je žádost přípustná (uvede-li cizinec nové okolnosti anebo se např. v zemi původu významně změní poměry), anebo nikoliv. Žalovaný řádně posoudil, zdali lze stěžovatelkou uváděné skutečnosti považovat za nové, přičemž dospěl k závěru, že tomu tak není. V tomto ohledu vyšel ze všech materiálů obsažených ve správním spise, přičemž shromážděné podklady o zemi původu byly dostatečné a aktuální. Žalovaný nadto při posouzení osobního stavu žalobkyně a situaci v zemi jejího původu nijak nevybočil z mezí správního uvážení. S posouzením opakované žádosti jako nepřípustné se městský soud ztotožnil a uvedl, že žalovaný tento závěr odůvodnil přezkoumatelným způsobem, a nedopustil se ani procesních pochybení (např. namítaného neprovedení důkazů anebo přenesení důkazního břemene na žalobkyni). Ve vztahu k obavě žalobkyně z hrozící újmy při návratu do Ruska (především vzhledem k jejímu čečenskému původu a s tím související namítanou diskriminací) na dřívější rozhodnutí o její předchozí žádosti. Na závěr městský soud podotkl, že žalobkyně předestřela velmi obecné žalobní námitky, jimiž se mohl zabývat pouze v odpovídající obecné rovině. Nezabýval se odkazy na judikaturu správních soudů vztahující se k meritornímu posuzování azylové žádosti.

[4] Proti rozsudku městského soudu žalobkyně (dále „stěžovatelka“) brojí kasační stížností. Namítá, že rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Městský soud neprovedl přezkum jako nezávislý arbitr, ale pouze aproboval závěry žalovaného, aniž by sám učinil závěr, zdali stěžovatelce přísluší některá z forem mezinárodní ochrany, anebo nikoliv. Stěžovatelka dlouhodobě upozorňuje na složitou životní situaci v zemi původu, která z velké míry pramení z ekonomických důvodů. To však samo o sobě nemůže vést k neudělení mezinárodní ochrany. Pro takový případ navíc zákon o azylu umožňuje rozhodnout o nedůvodnosti žádosti (§ 16). Žalovaný žádost ve skutečnosti zamítl právě pro nedůvodnost, což však nekoresponduje se způsobem, jakým žádost posoudil. Přistoupil totiž ke zjišťování splnění podmínek u všech forem mezinárodní ochrany. Ve stejné argumentační rovině setrval i městský soud, neboť se držel linie nedůvodnosti stěžovatelčiny žádosti a vykreslil její rodinnou situaci v tom smyslu, že usiluje o setrvání na území ČR z ekonomických důvodů. Žalovaný se nezabýval tím, zda by skutečnosti předestřené stěžovatelkou mohly zakládat důvod pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. V jejím případě jsou dány důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, neboť v Rusku by stěžovatelka původem z Čečenska nebyla kvůli diskriminaci a pronásledování schopna zajistit si své potřeby. Proto je v jejím případě neudělení humanitárního azylu zcela nehumánní a městský soud tuto možnost nedostatečně přezkoumal. Správní uvážení žalovaného v tomto směru nebylo prakticky nijak odůvodněno, což městský soud (rovněž nepřezkoumatelným způsobem) aproboval. Městský soud ani nijak nereflektoval ve světle aktuální judikatury námitku abstraktnosti a nekonkrétnosti zpráv o zemi původu. Obsah těchto zpráv nekoresponduje s tvrzeními stěžovatelky o nedostatečně důstojných lidských a ekonomických podmínkách v Rusku, což postrádá při meritorním přezkumu udělení či neudělení mezinárodní ochrany jakékoliv *ratio*.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zdůraznil, že námitky stěžovatelky jsou abstraktní a nezpůsobilé zpochybnit závěry vyslovené městským soudem. Napadený rozsudek je přezkoumatelný a zcela v souladu se zákonnými i judikatorními požadavky.

[6] Nejvyšší správní soud úvodem předesílá, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Aby tedy byla přípustná, musí stěžovatel reagovat na rozhodnutí krajského soudu a kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě jeho závěry. Nepostačuje proto, je-li kasační stížnost pouhým opakováním žalobních námitek. V takovém případě je nutným důsledkem její odmítnutí. Například v usnesení ze dne 30. 6. 2020, čj. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud uvedl, že „*kasační stížnost, která* […] *nijak nereaguje na argumentaci krajského soudu, neobsahuje důvody podle § 103 s. ř. s., a bude proto jako nepřípustná odmítnuta (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).* […] *V kasačním řízení je stanoveno povinné zastoupení advokátem především proto, aby kasační stížnosti byly sepsány právním profesionálem a byly argumentačně na úrovni.* […] *Smyslem bylo umožnit v kasačním řízení pokud možno kvalifikovanou polemiku s argumentací krajského soudu. Tato polemika může být méně nebo více zdařilá; vždy však musí být z textu kasační stížnosti patrná alespoň nějaká snaha o to, reagovat na konkrétní závěry krajského soudu, zdůraznit přiléhavou judikaturu a přesvědčivě prezentovat ty žalobní argumenty, které žalobce pokládá za nejpádnější. V každém případě musí být z kasační stížnosti patrné alespoň to, že advokát napadený rozsudek četl.*“ V kontextu citované judikatury lze uvést, že kasační stížnost stěžovatelky je na samotné hranici přípustnosti (a v některých bodech bezpochyby za ní). Městský soud stěžovatelku v nyní napadeném rozsudku výslovně upozornil, že žalovaný ve věci neprováděl meritorní přezkum spočívající v posouzení důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, ale zabýval se pouze tím, zdali je její opakovaná žádost přípustná ve smyslu § 11a odst. 1. Jelikož dospěl k závěru, že tomu tak není, řízení zastavil. O důvodnosti žádosti samotné tedy vůbec nerozhodoval, pouze posuzoval, zda stěžovatelka uvedla nové skutečnosti anebo se změnily okolnosti, o nichž již jednou (meritorně) rozhodoval. Pokud tedy stěžovatelka nyní namítá, že se ani žalovaný, ani městský soud dostatečně nezabývali otázkou udělení doplňkové ochrany nebo humanitárního azylu, zcela zjevně se míjí s podstatou věci a rozhodnými důvody městského soudu. Na způsob, jakým městský soud vytyčil rozsah přezkumu rozhodnutí žalovaného (s ohledem na posouzení opakované azylové žádosti jakožto nepřípustné) naopak stěžovatelka, resp. její zástupce, nijak nereaguje. Taková forma snahy o nápravu je tedy zcela bezúčelná, neboť pouze opakuje, co již městský soud pravomocně vypořádal. Zároveň je třeba souhlasit s žalovaným (a obdobně též s městským soudem), že námitky stěžovatelky jsou velmi obecné a abstraktní. Do určité míry jsou též „uniformní“ a vnitřně rozporné, což také nesvědčí o přílišné snaze zvrátit nyní napadený rozsudek (stěžovatelka např. na jednom místě kasační stížnosti namítá, že žalovaný její žádost zamítl pro nedůvodnost, přestože se vypořádal s důvody pro udělení všech forem mezinárodní ochrany, na jiném místě naopak uvádí, že se ani žalovaný, ani městský soud důvody pro udělení mezinárodní ochrany vůbec nezabývali). Z toho důvodu nyní nelze připustit námitky vztahující se k otázce (nedostatečného) meritorního posouzení udělení mezinárodní ochrany, neboť městský soud již na tyto námitky reagoval a uvedl, že to nebylo předmětem žalobou napadeného rozhodnutí. Tento způsob vypořádání žalobní argumentace stěžovatelka nijak nereflektuje a nadále (nepřípustně) setrvává na svém.

[7] Za jedinou kasační námitku, kterou lze označit za přípustnou (byť je vznesena ve velmi obecné rovině), tak Nejvyšší správní soud považuje to, že městský soud nereflektoval námitku abstraktnosti a nekonkrétnosti zpráv o zemi původu ve světle aktuální judikatury správních soudů.

[8] V tomto ohledu tedy Nejvyšší správní soud dále přistoupil ke zkoumání přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s., resp. té části, která je přípustná (k tomu srov. např. usnesení NSS ze dne 28. 11. 2008, čj. 5 Azs 100/2008-56). Zabýval se tedy tím, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatelky. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany (azylu) lze pro stručnost odkázat na usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39 (č. 933/2006 Sb. NSS).

[9] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[10] Stěžovatelka v kasační stížnosti namítá, že městský soud nereflektoval žalobní námitky ohledně abstraktnosti a nekonkrétního zaměření zpráv o zemi jejího původu ve světle aktuální judikatury. V tomto ohledu odkazuje na rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2019, čj. 5 Azs 207/2017-36, týkající se povinnosti správního orgánu obstarat v azylovém řízení *„dostatečně přesné a adresné informace o zemi původu, jež by* […] *umožnily posouzení zmiňovaných relevantních otázek.*“ V citovaném rozsudku NSS dále uvedl, že *„žalovaný i přes stěžovatelem tvrzené skutečnosti shromáždil pouze velmi obecné informace o Ruské federaci jako celku a nezaměřil se ani na Dagestán, ani alespoň na širší oblast severního Kavkazu. V tomto smyslu se shromážděné informace o zemi původu míjejí s tvrzeními stěžovatele (viz obdobně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2017, čj. 1 Azs 209/2017-49).“*

[11] Otázkou aktuálnosti a přiléhavosti zpráv o zemi původu v azylovém řízení se Nejvyšší správní soud zabýval opakované, kromě výše citovaného rozsudku např. i v rozsudcích ze dne 25. 7. 2005, čj. 5 Azs 116/2005-58, ze dne 25. 4. 2019, čj. 5 Azs 207/2017-36, ze dne 22. 1. 2020, čj. 6 Azs 109/2019-74, či ze dne18. 3. 2021, čj. 9 Azs 304/2020-30. Z rozsudku NSS ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS, plyne, že podkladem pro vydání rozhodnutí žalovaného mají být dle § 23c písm. c) zákona o azylu přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany občanem. Tyto informace o zemi původu musejí být v maximální možné míře 1) relevantní, 2) důvěryhodné a vyvážené, 3) aktuální a ověřené z různých zdrojů a 4) transparentní a dohledatelné. Nejvyšší správní soud z výše uvedené (velmi obecné a neurčité) kasační námitky stěžovatelky neshledal, že by v tomto ohledu byla dána přijatelnost kasační stížnosti. Městský soud v nyní napadeném rozsudku rozebral aktuálnost a relevanci zpráv o zemi původu, z nichž žalovaný vycházel, přičemž konstatoval, že stěžovatelka neuvedla, v čem konkrétně v těchto zprávách shledává nepřesnosti. Jedná se tedy o otázku, které se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již opakovaně věnoval, přičemž obecná námitka stěžovatelky tuto dřívější judikaturu ani nijak nezpochybňuje, ani z ní není zřejmé, v čem přesně jí městský soud dle jejího názoru nedostál či ji nereflektoval. Nadto lze poukázat na to, že hodnocením situace v zemi původu se žalovaný zabýval v předchozím řízení, v němž žádost stěžovatelky posuzoval meritorně. V žalobou napadeném rozhodnutí tedy bylo namístě pouze posoudit, zdali se situace v Rusku, na niž stěžovatelka naráží (byť není zřejmé, zdali má spíše na mysli

tvrzenou diskriminaci pro čečenský původ ve zbytku Ruska, anebo situaci v konkrétní oblasti, v níž naposledy v Rusku bydlela, tedy v Čeljabinské oblasti), od rozhodnutí v roce 2017 podstatně změnila. Stěžovatelka sama neuvádí, že by tomu tak bylo, případně jakým způsobem k tomu došlo. V kontextu omezeného přezkumu věci tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že tato námitka přijatelnost kasační stížnosti nezakládá.

[12] Nejvyšší správní soud tedy na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, a proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl.

[13] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. bod 53 usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, a bod 18 usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28). Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 23. listopadu 2021

Milan Podhrázký
předseda senátu